

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 27. oktober 2023
Kontor: Kontoret for Organiseret
Kriminalitet
Sagsbeh: Jonas Thaudal Hansen
Sagsnr.: 2023-06603
Dok.: 3000208

Besvarelse af spørgsmål nr. 1435 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1435 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 29. september 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mikkel Bjørn (DF).

Peter Hummelgaard

/

Niklas V. Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1435 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere artiklen »Norska polisens larm: Svenska gängkriminella etablerar sig i Norge«, [aftonbladet.se](https://www.aftonbladet.se), 27. september 2023, herunder sætningen: »Norge vädjar om internationell hjälp för att hantera de svenska gängen, enligt uppgifter till Aftonbladet«, og vil ministeren på baggrund heraf redegøre for, om bandekriminelle fra Sverige også er flyttet til Danmark, vil ministeren videre tilkendegive, om der er behov for på dansk initiativ at foreslå et fælles nordisk møde om bekæmpelsen af den organiserede kriminalitet i de nordiske lande, herunder ved oprettelsen af et fælles nordisk bandekoordineringscenter med et fælles nordisk banderegister og ANPG-system, samt udelukkelse af kriminelle fra fordelene i den nordiske pasunion og den nordiske aftale af 13. september 2010 om statsborgerskab, hvor domfældte også efter 7 år bør kunne udelukkes fra erklæringsadgangen, og hvor PET bør kunne sikkerhedsgodkende nordiske statsborgere, der søger dansk indfødsret ved erklæring?”

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra National enhed for Særlig Kriminalitet (NSK), der oplyser, at NSK efterforsker og strafforfølger den mest samfundsskadelige kriminalitet i Danmark, herunder organiseret kriminalitet. NSK arbejder, sammen med landets politikredse, målrettet med at identificere og imødegå truslen fra organiserede kriminelle grupper og netværk, der opererer i Danmark.

NSK oplyser, at som led i den systematiske monitoring af alvorlig og organiseret kriminalitet opretholder NSK kontinuerligt et nationalt overblik over situationen og kriminalitetsudviklingen i rocker- og bandemiljøet, herunder samarbejdet mellem danske kriminelle grupper samt netværk og organiserede kriminelle fra andre nordiske lande. Monitoringen sker i tæt samarbejde med politikredsene og internationale samarbejdspartnere.

NSK vurderer, at aktiviteterne mellem organiserede kriminelle grupper og netværk er grænseoverskridende, samt at allianceopbygningen og udvidelsen af territorier både sker i Danmark og i udlandet. Organiserede kriminelle grupper og netværk ser generelt ikke landegrænser som en hindring for deres aktiviteter, og

der er fortsat hyppig aktivitet mellem kriminelle grupper og netværk i Danmark og Sverige.

Det er derudover NSK's vurdering, at den korte geografiske distance mellem Danmark og Sverige danner grundlag for aktivitet og allianceforhold mellem danske og svenske organiserede kriminelle grupper og netværk. NSK vurderer, at det er få svenske kriminelle grupperinger, der opererer i Danmark, men at disse grupperinger har en forholdsvis tæt alliancerelation med flere danske organiserede kriminelle grupper og netværk. Efter NSK's vurdering er personer fra de svenske kriminelle grupperinger på nuværende tidspunkt ikke bosat i Danmark, men personer fra svenske kriminelle grupperinger har flere gange opholdt sig i Danmark, hvor de er truffet i selskab med medlemmer af danske kriminelle grupperinger.

NSK har et tæt samarbejde med svensk politi og holder sig løbende opdateret på den svenske bandesituation og andre aktuelle kriminalitetsproblemer, så det er muligt at handle hurtigt og målrettet, når dansk eller svensk politi bliver opmærksomme på organiserede kriminelle grupper og netværkssamarbejde mellem Danmark og Sverige.

NSK kan afslutningsvis oplyse, at der er et velfungerende samarbejde mellem dansk politi og de øvrige nordiske lande, herunder bl.a. igennem Europol og PTN-samarbejdet (Politi og Told i Norden). NSK udveksler informationer og efterretninger vedrørende kriminelle grupperinger med de andre nordiske lande og er på den måde løbende orienteret om udviklingen inden for kriminelle grupper og netværk.

Rigspolitiet kan henholde sig til udtalelsen fra NSK”

2. Som det fremgår af udtalelsen fra NSK, ser organiserede kriminelle grupperinger og netværk ikke landegrænser som en hindring, og samarbejde på tværs af lande er på den baggrund helt afgørende i kampen mod organiseret kriminalitet. Jeg er derfor også glad for, at jeg har et godt samarbejde med mine nordiske kollegaer. Eksempelvis deltog jeg den 17.-18. september 2023 i Nordisk Justitsministermøde i Reykjavik, hvor jeg bl.a. fik lejlighed til at udveksle erfaringer og drøfte indsatsen mod bandekriminalitet med mine nordiske justitsministerkollegaer.

For regeringen er det afgørende, at vi slår hårdt ned på dem, der udøver kriminalitet på tværs af landegrænser. I 2020 blev der etableret et Grænsecenter Øresund i politiet for at styrke samarbejdet med Sverige. Grænsecentret er én af de otte enheder, der nu er blevet samlet i NSK. For yderligere

at imødegå truslen fra den grænseoverskridende kriminalitet, har regeringen som en del af udspillet til en ny bandepakke foreslået flere initiativer til at styrke indsatsen mod grænseoverskridende kriminalitet. Det indebærer bl.a., at der afsættes yderligere midler til at styrke politiets samarbejde med de øvrige nordiske lande.

3. Justitsministeriet har endvidere indhentet en udtalelse fra Udlændinge- og Integrationsministeriet, der har oplyst følgende:

”1. Overenskomsten mellem Danmark, Finland, Norge og Sverige om ophævelse af paskontrollen ved de fællesnordiske grænser af 12. juli 1957 med senere ændringer, som Island tilsluttede sig den 24. september 1965, indebærer blandt andet, at nordiske statsborgere er fritaget for at være i besiddelse af pas eller anden rejslegitimation ved rejse fra et af de nordiske lande til et andet nordisk land. Overenskomsten indebærer endvidere blandt andet, at nordiske statsborgere er fritaget for pligten til at være i besiddelse af en opholdstilladelse under ophold i et andet nordisk land end hjemlandet.

Efter overenskomsten kan enhver af de kontraherende stater med øjeblikkelig virkning sætte overenskomsten ud af kraft i forhold til en eller flere af de øvrige stater, f.eks. hvis særlige internationale eller nationale forhold gør dette nødvendigt.

2. For så vidt angår den nordiske aftale af 13. september 2010 om statsborgerskab kan det oplyses, at når en person erklærer sig dansk, sker det på baggrund af en række objektivt konstaterbare betingelser, som den erklærende skal opfylde. Der overlades således ikke et skøn til den myndighed, der skal tage stilling til, om betingelserne for at opnå dansk statsborgerskab ved erklæring er opfyldt.

Årsagen hertil er, at grundlovens § 44, stk. 1, indeholder et delegationsforbud, som medfører, at det ikke kan overlades til administrative myndigheder at træffe afgørelse om tildeling af dansk statsborgerskab, hvor der overlades et skøn til myndighederne. Grundlovens § 44, stk. 1, forhindrer dog ikke, at der vedtages lovgivning, som medfører, at en person kan opnå dansk statsborgerskab ved erklæring, når visse objektivt konstaterbare betingelser er opfyldt, og der ikke overlades et skøn til den myndighed, der skal tage stilling til, om betingelserne er opfyldt.

Det betyder, at PET i en erklæringssag ikke kan foretage en vurdering af, om den erklærende kan være til fare for landets sikkerhed, da en sådan vurdering ikke alene vil bero på objektivt konstaterbare forhold.

3. Udlændinge- og Integrationsministeriet kan endvidere oplyse, at baggrunden for at vi i Danmark har lempeligere krav til erhvervelse af dansk statsborgerskab ved erklæring for statsborgere fra andre nordiske lande er bl.a. den fælles nordiske aftale om statsborgerskab fra 1969, som løbende er blevet justeret. Danmark er efter den fælles nordiske aftale om statsborgerskab forpligtet til at gennemføre bestemmelser, hvorefter en statsborger i et andet aftaleland kan erhverve dansk statsborgerskab ved at afgive skriftlig erklæring, hvis en række betingelser er opfyldt.

Det er efter aftalen bl.a. en betingelse, at den erklærende skal være fyldt 18 år, skal have haft bopæl i Danmark i de sidste 7 år, og ikke i denne periode være idømt en frihedsstraf eller anden foranstaltning, der kan ligestilles med frihedsstraf. Det er muligt at fastsætte en kortere periode end 7 år. Det er ikke muligt at fastsætte en længere periode end 7 år.

Det fremgår af aftalen, at hver aftalepart kan gennemføre bestemmelser, hvorefter den erklærende ikke på tidspunktet for afgivelse af erklæringen afsoner eller i løbet af de sidste 7 år – eller den eventuelle kortere bopælstid, som aftaleparten måtte have fastsat – har afsonet frihedsstraf eller har været under anden foranstaltning, som efter dette aftalelands lovgivning er ligestillet med frihedsstraf.

Det følger af indfødsretslovens § 3 stk. 2, at nordiske statsborgere over 18 år kan opnå dansk statsborgerskab ved erklæring, hvis de har erhvervet statsborgerret i Finland, Island, Norge eller Sverige på anden måde end ved naturalisation, har haft bopæl her i riget i de sidste 7 år og ikke i løbet af denne tid er idømt frihedsstraf eller foranstaltning, der kan ligestilles med frihedsstraf.

Jeg skal for en god ordens skyld bemærke, at regeringen ikke har aktuelle planer om at forsøge at ændre den fælles nordiske aftale om statsborgerskab.

4. Om muligheden for at meddele indrejseforbud til Danmark kan Udlændinge- og Integrationsministeriet generelt oplyse, at reglerne om indrejseforbud fremgår af udlændingelovens § 32. Udlændingelovens § 32 gælder for alle udlændinge, herunder også nordiske statsborgere.”